

Formandsberetning for 2010

Medlemsarrangementer i 2010

Introduktion til latente variable eksemplificeret ved Rorschachtesten. v/ ph.d., cand.psych. Jan Ivanouw.

- Københavns Universitet for Ledelse. Foredraget demonstrerede hvordan statistiske modeller med latente variable løser nogle af de problemer der findes i den klassiske statistik. De målemetoder man bruger i psykologien, består ofte af den simple sum af scoringerne fra items i en test. Disse sumscores er imidlertid som regel ikke noget godt udtryk for de egenskaber der skal måles. I stedet kan man opstille målingsmodeller der tager hensyn til at forskellige items fungerer forskelligt, og som tager højde for de målefejl der altid forekommer ved at indbygge dem i modellen - i stedet for, som i klassisk psykometri, at lade som ingenting. På denne baggrund kan man få bedre resultater i forskning, og man kan beregne bedre testscores (personparametre) til brug for personundersøgelser. I foredraget gives en introduktion til metoden, og den illustreres med Rorschachtesten.v/

Sprog, perception og kognition.

v/ Per Durst-Andersen, Professor dr. ling. merc.,
cand.mag.

- Oplægget gennemgik nyere eksperimentelle undersøgelser, som tyder på at folk med forskellige modersmål ser forskelligt på et og samme billede, går til løsning af opgaver på vidt forskellig vis, kategoriserer forskelligt og har forskelligartede associationer. Per Durst-Andersen demonstrerede hvordan disse undersøgelser passer med en teori om at sproget deler sig i tre supertyper, som svarer til tre forskellige perceptionsstrategier og tre forskellige kommunikationsstrategier: om sprogbrugeren taler ud fra situationen, ud fra modtagerens perspektiv eller ud fra afsenderens perspektiv.

Spearman's Law of Diminishing Returns,

3. maj, 2010,

v. Peter Weber Hartmann, cand.psych., Ph.d.

- Spearman's Law of Diminishing Returns siger, at g-faktoren er mindre hos en gruppe individer med høj intelligens end hos en gruppe med lav intelligens (korrelationen mellem delprøver i intelligenstest er lavere for de mere intelligente). Men holder loven for en nutidig empirisk afprøvning?

Målingsinvarians, v/ ph.d., cand.psych. Jan Ivanouw. Københavns Universitet og Center for Ledelse

-

Psykologisk testning og centrale analysemetoder for udforskning af psykologiske problemstillinger forudsætter at de målemetoder vi bruger, fungerer ensartet over for de forskellige undersøgte grupper. I foredraget blev gennemgået forskellige former for målingsinvarians og hvordan målingsinvarians kan undersøges inden for den nyere psykometriske tradition med konfirmatorisk faktoranalyse og latente variable.

Klinisk vs. psykometrisk validitet,
v/ Prof. Per Bech, Psykiatrisk Forskningsenhed,
Hillerød og Institut for Folkesundhedsvidenskab,
Københavns Universitet.

- I oplægget gennemgik Per Bech samspillet mellem psykiatrisk diagnostik og psykometri i dets historiske udvikling fra Wundt, Kraepelin, Spearman, Rasch m.fl. frem til DSM-IV. Med eksempler fra egen forskning (bl.a. Hamilton D6) demonstrerede Per Bech, hvordan moderne psykometriske metoder resulterer i mere fintfølende diagnosticeringsværktøjer, som flugter bedre med kliniske erfaringer.

Per Bech har arbejdet med psykometrisk forskning siden 1981, og udgiver sidst på året bogen "Klinisk Psykometri" (Munksgaard Forlag).

Kritik af manglende historicitet i udforskning af ADHD, v/ Gorm Hetmar, cand.psych. Kasperskolen og Ordblindeinstituttet, Ballerup

- En kritisk diskussion af ADHD's årsager, identificering, ætiologi og historisk kontekst. Et påtrængende spørgsmål, som kun berøres sporadisk i den offentlige debat og som synes at glimre ved sit fravær i videnskabelige empiriske undersøgelser, er: Kan ændrede krav i skolesystemet og samfundet selv medvirke til at producere ADHD?

Temaerne spændte det forgangne år således over

- Fire af temaerne kan måske sammenfattes som omhandlende måleproblemer indenfor personligheds- og kognitiv psykologi:
- To oplæg om kvantitativ metodeudvikling indenfor statistik: Latente variable og målingsinvarians
- To oplæg om psykometri: Klinisk versus psykometrisk validitet og ovenstående oplæg om latente variable, som tog udgangspunkt i Rohrschach-testen.
- Kognition: Spearman's Law of Diminishing Returns, g-faktoren, og herunder ikke mindst måleproblemer

Temaer i 2010

- Et tema om lingvistisk perspektiv på perception og kognition.
- Et oplæg om kritisk perspektiv på manglende historicitet i forståelsen af den gensidige vekselvirkning mellem skole-, uddannelses- og arbejdsmæssige krav og udvikling af ADHD.

Planer for medlemsarrangementer forår 2011

- **Estimation af responsbias og retningspåvirkning i ProPerson-testen**
- **Mandag den 31. januar 2011 kl. 19.30-22.
*v Benny Karpatschof, dr.phil.***
- *(...foredraget afholdes i forlængelse af
generalforsamlingen)*

- ProPerson-testen er konsekvent opbygget mhp. at modvirke responsbias, idet halvdelen af items i en given skala er vendt i skalaegenskabens retning, mens den anden halvdel er modsat rettede. Alle de 260 items i testen er i øvrigt permuterede, så det er ikke gennenskueligt, hvilke items der hører til hvilken skala, og hvorledes de er vendt.
- Under arbejdet med skalavalidering gik det op for os, at denne retningsstruktur ikke bare passivt muliggør en modvirkelse af responsbias, men faktisk også en aktiv estimation af denne. Og dette både på person og itemsiden. Altså hhv. i hvor høj en bestemt person er påvirkelig af retningsformuleringen, og i hvor høj grad et bestemt item er egnet til at påvirke sådanne personer med tilbøjelighed til responsbias

Evidensbegrebet og dets anvendelse i DP

Medlemsmøde med oplæg fra bestyrelsen

Mandag den 7. februar 2011 kl. 19.30-22

- Der tales ofte om at der skal være evidens for effekten af de psykologiske metoder der anvendes til behandling og andre former for intervention.
- På den ene side er det relevant for vores fag at vi anvender metoder der virker, og at vi kan dokumentere at de virker, at der altså er evidens for deres effekt. På den anden side er det ikke altid helt enkelt at dokumentere virkningen af psykologiske metoder, dels fordi det er komplekse og ofte langvarige processer der er tale om, dels fordi også effekterne ofte er komplekse med mulige virkninger både på enkelte symptomer og på varige egenskaber. Det er endvidere et problem hvis der er et krav om kun at anvende metoder der allerede har dokumenteret evidens, fordi det udelukker metoder der er under udvikling og som derfor endnu ikke er undersøgt for effekt.
- Det er vigtigt at forholde sig til disse dilemmaer, og Dansk Psykologforening har for tiden en udtalelse om evidens til høring i sektioner og selskaber. Selskaberne har en høringsfrist til 1. marts, og på medlemsmødet vil vi diskutere oplægget og vores hørings svar.

manipulation på test

Torsdag den 14. april 2011 kl. 19.30-22.

v/ *Guido Makransky, Ph.d., MSc (Psych).*

- Testresultater er brugt til at træffe vigtige beslutninger, der kan have store konsekvenser for testkandidaters liv. Når konsekvenserne af testresultater er så store, er snyd og manipulation af testresultater et relevant emne for testudviklere og psykologer at forholde sig til.
- Oplægget vil dække de to mest brugte testområder: personlighedstest og kognitive test. Over halvdelen af alle test brugt i erhvervslivet i dag er administreret online. Det giver udfordringer i forhold til snyd, fordi afviklingen af testningen ikke kan kontrolleres. Nye teorier om snyd og såkaldt "impression management" inden for personlighedstest - samt metoder og testformater brugt af testudviklere til at forhindre dette - er præsenteret. Præsentationen vil gå ind i nogle nye metoder, der kan bruges til at afsløre testkandidater, der har snydt på en online kognitiv test.

konceptualisering af levede kropslige praksisser

Mandag den 18. maj 2011, kl. 19.30-22.

v/ Patrick Renault, cand.psych.

- En psykologi uden krop er, om mulig, en fattig psykologi ude af stand til fyldestgørende at begribe tilstande og ændringer i vores væren i verden, selvbevidsthed eller interpersonelle relationer.
- Mens der i adskillige terapeutiske og andre levet kropslige praksisser gennem udforskende variation og mesterlære er udviklet nuancerede og subtile systemer for kropssubjektarbejde, synes disse aspekter u håndgribelige for og ubegribelige af den akademiske psykologi, baseret på det skrevne og talte ord og kropsobjektiverende undersøgelsesmetoder.
- I min præsentation vil jeg, eksemplificeret ved alexandertekniske øvelser eller variationer over kropslig væren i verden, demonstrere, hvorledes den kropsfænomenologiske tradition appliceret som konceptuel ramme kan facilitere en vej ud af det konceptuelle problem til gensidig berigelse for den fænomenologiske psykologi og de kropslige praksisser, der tillige vil kunne begribes som kropsfænomenologiske variationer.
- Tilbage står dog det metodiske problem: Hvorledes indsamles systematisk empiriske data i større skala om sådanne kropsfænomenologiske praksisser på en livsnært meningsfuld og berigende måde? Det er mit ærinde at rejse en sådan diskussion i selskabet.

Organisation

- Vi har haft et år med vanlig høj aktivitet. Med tre aktiviteter i foråret og tre i efteråret
- I bestyrelsen har vi gennemført et netbaseret/online bestyrelsesmøde: Verdenshistoriens første - i PSF!
- Langtidsplanlægningen af diverse aktiviteter og overholdelse af DPs nyere regler for regnskabsår, afholdelse af Generalforsamling mm. fungerer i det store og hele.
- Annoncering af vores aktiviteter foregår ad tre kanaler:

Organisation

- Hjemmesiden www.forskningsmetode.dk. Det er her vægten vil blive lagt fremover
- Annoncering i Psykolog Nyt (annoncering i Input er ophørt)
- Aktuelle e-mails til vores medlemmer
- En ekstra medlemservice er planlagt: Instruktion i hvordan on line-undersøgelser kan foregå ved hjælp af tilgængelig share ware (er stadig under planlægning)

Anskaffelser

- Trådløst mikrofon sæt og andet lydudstyr til pc.
- Det er planlagt at anskaffe et eksemplar af programmet M-plus.

Medlemsudvikling mm.

- Vi er et lille selskab med et så særpræget fokus, at vores virksomhed kun engagerer en niche blandt psykologer.
- Vi er aktuelt 58 (mod 47 i 2010) medlemmer, hvoraf de 28 (helt sikkert) er medlem, 15 kender vi ikke medlemsstatus på og 15 er ikke medlem af DP. (I 2010 var 43 medlem af DP). Der er således tale om en medlemsfremgang på 11 medlemmer eller knap 25 %.
- Selv om vi til stadighed diskuterer og jævnt hen søger at øge synlighedsførelsen af vores eksistens og aktiviteter, gør vi os efter mange års erfaringer ikke forestillinger om en voluminøs medlemskare.

Medlemsudvikling

- Det vigtigste mål bliver et fortsat engagement i vores aktiviteter og medlemsservice samt et mindste medlemsgrundlag til sikring af vores fortsatte eksistens som fagligt selskab indenfor Dansk Psykologforening.
- Vi stiller fortsat forhåbninger til den øgede tilgængelighed og medlemsservice via den videre udvikling af hjemmesiden.